

Avtale mellom Samferdselsdepartementet og Kristiansandsregionen v/ Vest-Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune om belønningstilskudd til bedre kollektivtransport og mindre bilbruk 2009 – 2012

1. Generelt

Samferdselsdepartementet inngår herved avtale med Kristiansandsregionen om tildeling fra belønningsordningen for perioden 2009 – 2012 med følgende årlige beløp:

2009: 80 mill kr
2010: 80 mill kr
2011: 65 mill kr
2012: 60 mill kr

Avtalen er inngått med utgangspunkt i belønningssøknaden fra Kristiansandsregionen datert 22.1.2009 vedtatt av ATP-utvalget 16.1.2009 og Kristiansand formannskap 22.1.2009, og de presiseringer som framgår av denne avtalen.

Hovedmål, delmål og tiltaksliste, jf. punkt 2-4 i denne avtalen, angir bruken av midlene og gir sammen med søknaden grunnlaget for oppfølging av avtaleforholdet. Søknaden datert 22.1.2009 vedlegges også avtalen.

Tilskuddet for 2009 utbetales våren 2009 når partene er enig om grunnlag for tildelingen.

Endelig tilskudd for 2010, 2011 og 2012 gis innen 1.3 hvert år på grunnlag av anmodning om utbetaling, som innsendes innen 31.1 samme år.

Dersom grunnlaget for forhåndstilsagnet på vesentlige punkter ikke er fulgt opp fra byregionens side foregående år uten at det er gode grunner til det, kan departementet redusere det endelige tilsagnet inneværende år. Det samme gjelder dersom planlagte tiltak og finansiering endres av byregionen, slik at det vil gå vesentlig på bekostning av resultatene som oppnås.

Staten vil tilstrebe at det stilles til rådighet tilstrekkelig ressurser til gjennomføring av de tiltakene Statens vegvesenet, i henhold til søknaden datert 22.1.2009 og Stortingets vedtak ved behandlingen av de årlige budsjettene, har ansvaret for gjennomføringen av.

Byregionen kan ikke lastes for forsinkelser eller manglende oppfølging av tiltak staten har ansvaret for (forsinket sentral behandling av bompengesøknader, forsinkelser i planer og investeringstiltak som Statens vegvesen har ansvaret for med mer.). Slike forsinkelser gir derfor ikke grunnlag for å redusere det endelige tilskuddet i forhold til forhåndstilsagnet. Heller ikke andre forhold som ligger utenfor byregionens ansvarsområde eller råderett (f.eks konjunkturutvikling) gir grunnlag for reduksjon i tilskuddet.

Når det årlige tilsagnet om tilskudd er gitt er dette endelig. Tilskudd kan ikke kreves tilbakebetalt med mindre tilskuddet ikke er benyttet i samsvar med formålet med belønningsordningen.

Tilskuddet utbetales via Vest – Agder fylkeskommune på vegne av Kristiansandsregionen. ATP-prosjektet i Kristiansandsregionen disponerer tilskuddet i 2009. Det gjelder også de påfølgende år dersom ATP-samarbeidet i regionen videreføres fra 2010.

Dersom ATP-samarbeidet ikke videreføres fra 2010 er Vest-Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune sammen ansvarlige for bruken av midlene. Vest-Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune må da avtale en hensiktsmessig ordning for styring av midlene. Dersom et opphør av ATP-samarbeidet medfører endringer i den samlede virkemiddelbruken i Kristiansandsregionen som kan ventes å ha konsekvenser for måloppnåelsen kan Samferdselsdepartementet fremme krav om avkorting av ikke utbetalte midler.

Samferdselsdepartementet legger til grunn at ATP-utvalget blir referansegruppe i forbindelse med utarbeidelse av konseptvalgutredning for Samferdselspakke 2, inklusiv videre utredning av rushtidsavgift og alternative trafikkbegrensende tiltak. ATP-prosjektet/Vest-Agder fylkeskommune/Kristiansand kommune involveres i arbeidet, slik at en sikrer et godt beslutningsgrunnlag med lokal forankring.

2. Hovedmål for perioden 2009-2012

Biltrafikken gjennom bomringen i rushtid skal i avtaleperioden reduseres med 5% sammenlignet med 2008. Rushtid regnes som perioden mellom kl 07:00 og 09:00. Det legges til grunn at måloppnåelsen det enkelte år er avhengig av framdriften i gjennomførte tiltak.

Trafikkutviklingen gjennom bomringen utenfor rushtid skal følges, det samme skal trafikkutviklingen utenfor, og spesielt øst for, bomringen. Den samlede biltrafikken i området skal ikke øke fra og med 2010, og helst reduseres. Målsettingene for trafikkutviklingen skal revurderes i lys av anbefalingene fra arbeidet med KVVU for Samferdselspakke 2.

3. Overordnet virkemiddelbruk og tiltaksliste

Det legges til grunn at målsettingene for trafikkutviklingen skal nås gjennom følgende tiltaksstrategier:

- Bompengetakstene doubles i 2010, og ordningen med årskort opphører. Restriktive tiltak gjennomføres som angitt i belønningsøknad datert 22.1.09. Rushtidsavgift eller andre tiltak med tilsvarende effekt utredes nærmere i konseptvalgutredning med sikte på gjennomføring i 2011.
- Kommunene og fylkeskommunene vedtar en felles overordnet arealplan for regionen i 2010. Arealplanen skal fremme en mer bærekraftig utbyggingsstruktur basert på et kollektivsystem som utgjør hovedskjelettet i arealutviklingen. Det legges til rette for å bygge ut og fortette langs kollektivakser, og eksisterende sentra skal styrkes. Det skal ikke etableres nye bilbaserte handelsområder, jf. også pkt 4.
- Sikre hinderfri framføring for buss og sykkel.
- Forbedre busstilbudet for å ta i mot overført trafikk.
- Med mindre unntak fullføres sammenhengende sykkelvegnett, her under oppgradering av hovedsykkelvegnett i Kristiansand.

Gjennomføringsmål for kollektivinfrastruktur og gang/sykkel 2009-2012:

- 5 km kollektivfelt/bussgater er etablert
- 8 stk park and rideanlegg er etablert
- 15 km gang/sykkelveg er etablert/oppgradert

En oversikt over de viktigste tiltakene er gitt de to tabellene under for henholdsvis 2009/2010 og 2011/2012. For en mer detaljert beskrivelse vises det til søknaden datert 22.1.09. I tiltakslistene under og i søknaden er det angitt angir bevilgningsår som gjennomføringsår, Større tiltak vil normalt bli fullført året etter bevilgningsåret, spesielt i første del av perioden.

Overordnet tiltaksliste og antatt disponering av midler 2009 og 2010

Tiltak	Belønningsmidler mill 2009	Belønningsmidler mill 2010	Punkt i søknad
1. Kollektivfelt E39 Kartheikrysset 2009 Bukksteinsdalen – Breimyrkrysset 2010	20	10	1.9.1 Lokal finansiering ca.20 mill kr
2. Kollektivfelt rv 456 Vågsbygdveien Kjosbukta – Auglandsbukta 2010 Møvig – Auglandsbukta 2010/2011		20	1.9.2 Lokal finansiering ca.40 mill kr
3. Diverse infrastrukturtiltak kollektiv Bussgate Tollbodgata 2009 Bussprioritering i lyskryss 2010	10	5	1.6.1 1.9.3 1.9.4 (event) 1.9.6 Lokal finans ca.10 mill kr
4. Park and ride – anlegg Tangvall, Krossen, Vennessla, Birkeland med flere 2009 Nodeland, Vågsbygd kirke, Håneskrysset med flere 2010	10	3	1.10
5. Oppgradering av hovedsykkelvegnett	10	10	1.15.2
6. Planlegging av kollektiv- og sykkeltiltak, herunder gjennomgang av bussmetroen. Stimulere økt sykkelbruk	4	5	1.3.1 1.8.1 1.8.2 1.15.1
7. Opprettholde forbedret busstilbud inklusiv 1 mill til Aust - Agder	16	16	1.13
8. Taksttiltak, nye innovative busskort, forbedret busstilbud Kr.sand - Arendal fra åpning av ny E18	10	11	1.14
SUM	80	80	

Overordnet tiltaksliste og antatt disponering av midler 2011 og 2012

Tiltak	Belønningsmidler mill 2011	Belønningsmidler mill 2012	Punkt i søknad
1. Bussmetrovisjonen blir virkelighet Egen bussveg/kollektivfelt på store deler av stamlinjen, nødvendig prioritering av forgreningene. Knutepunkt/terminalutvikling. Sanntidssystem	40	35	1.12
2. Kollektivfelt E39 Kartheikrysset – Rige		10	1.9.1
3. Oppgradering av hovedsykkelvegnettet	10		1.15.2
4. Opprettholde forbedret busstilbud. Oppstart forbedret busstilbud før innføring av rushtidsavgift/restriktive tiltak med tilsvarende effekt i 2011*	20	15	1.14
5. Planlegging kollektiv og sykkeltiltak, stimulere økt sykkelbruk	2,5	2,5	1.3.2 1.16
SUM	72,5	62,5	

*Ytterligere forbedring av busstilbud fra 2011 forutsettes finansiert av rushtidsavgift/økete bom penger eller andre restriktive tiltak som gir økte inntekter.

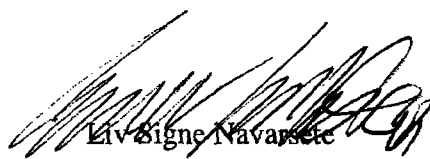
Kostnadsoverslagene for tiltak i 2011 og 2012 overstiger i sum det avtalte beløpet for hhv. 2011 og 2012. Partene er enige om at endelig prioritering mellom tiltakene ovenfor gjøres etter nærmere dialog i 2010 og 2011 basert på oppdatert kunnskap om hvilke tiltak som vil gi mest effekt.

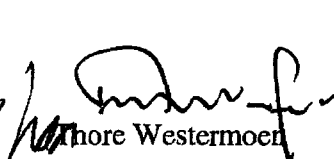
4. Sammenheng med arealpolitikken – strategi mot bilbasert handel

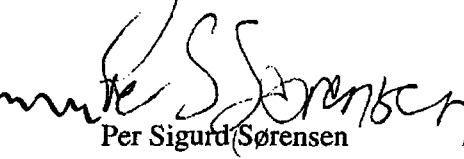
Kristiansandsregionen skal utarbeide strategier for hvordan arealpolitiske og transportpolitiske virkemidler kan brukes for begrense veksten i og helst redusere trafikk- og miljørelaterte konsekvenser av bilbasert handel. Strategiene skal ha både et kortsiktig og langsiktig perspektiv. Særlig oppmerksomhet skal rettes mot bilbasert handel øst for områdene som avgrensnes av foreliggende forslag til bomring. Strategiene bør inngå som en del av kommende arealplan for Kristiansandsregionen og KVU for Samferdselspakke 2.

5. Signering

Kristiansand den 05.06.2009

Liv Øigene Navarsete
Samferdselsminister

Ingrid Westermoen
Fylkesordfører i Vest-Agder

Per Sigurd Sørensen
Ordfører i Kristiansand